

OBSAH

Úvod k 1. vydání	13
------------------------	----

Úvod ke 2. vydání	16
-------------------------	----

Část 1 – Stát – vznik, znaky a funkce

1. kapitola – Vznik státu	21
---------------------------------	----

1.1 Teorie vzniku státu	21
-------------------------------	----

1.2 Antropologická východiska možných úvah	27
--	----

1.3 Neolitická revoluce a vznik státu	33
---	----

1.4 Vývoj státu	37
-----------------------	----

2. kapitola – Znaky státu	50
---------------------------------	----

2.1 Státní moc	51
----------------------	----

2.1.1 Vymezení pojmu moc	51
--------------------------------	----

2.1.2 Moc a legitimita	56
------------------------------	----

2.1.3 Vztah svobody a moci: dějství první	62
---	----

2.1.4 Vztah svobody a moci: dějství druhé aneb bajka o motorkáři (a o Donu Juanovi a Velkém Sběrateli)	66
---	----

2.1.5 Státní moc jako druh veřejné moci	79
---	----

2.1.6 Suverenita státu (státní moci)	80
--	----

2.2 Území státu	92
-----------------------	----

2.3 Obyvatelstvo (státní národ)	94
---------------------------------------	----

3. kapitola – Funkce státu	101
----------------------------------	-----

3.1 Materiální funkce státu (úlohy státu)	101
---	-----

3.2 Formální funkce státu	105
---------------------------------	-----

Část 2 – Jednotlivec, společnost a stát

1. kapitola – Lidská a občanská práva	110
---	-----

1.1 Ideové zdroje aneb úsilí nalézt zdůvodnění lidských a občanských práv	111
--	-----

1.2 Institucionální vývoj	117
---------------------------------	-----

1.2.1 Ústavní dějiny Anglie	118
-----------------------------------	-----

1.2.2 Historický vývoj k ústavnímu státu	119
--	-----

1.2.3 Ústavní soudnictví jako záruka ochrany základních práv a svobod	121
--	-----

1.2.4 Mezinárodněprávní garance	122
---------------------------------------	-----

1.3 Obsah základních práv a svobod	123
--	-----

1.3.1 Základní práva a svobody vyplývající z rovnosti lidí	123
--	-----

1.3.2 Práva a svobody spjaté s nedotknutelností osobní integrity	127
--	-----

1.3.3 Due Process Law aneb právo na řádný proces	127
--	-----

1.3.4	Duchovní svobody.	131
1.3.5	Hospodářské svobody.	133
1.3.6	Sociální práva.	135
1.3.7	Práva menšin.	138
1.4	Subjekty a adresáti základních práv.	139
1.5	Meze základních práv a svobod.	141
1.5.1	Omezení zákonem a omezení v důsledku kolize základních práv či svobod.	141
1.5.2	Příklad možné kolize.	145
1.6	Asymetrie základních práv a svobod a základních povinností.	149
2.	kapitola – Politika a politický systém.	152
2.1	Základní pojmy.	152
2.2	Politický pluralismus.	154
2.3	Subjekty politického systému.	156
2.3.1	Politické strany.	156
2.3.2	Jiné subjekty politického systému.	170
2.4	Politický režim.	172
2.5	Postavení státu v politickém systému – etatismus.	175
 Část 3 – Formy státu		
1.	kapitola – Základní pojmy.	179
1.1	Historický exkurz.	179
1.2	Náčrt možného vymezení.	180
2.	kapitola – Mnohotvárnost forem státu.	183
3.	kapitola – Institucionalizace státu.	186
3.1	Orgány veřejné moci.	186
3.2	Klasifikace státních orgánů.	189
3.3	Personální práh státního orgánu.	191
4.	kapitola – Zákonodárství.	198
5.	kapitola – Správa a samospráva.	205
6.	kapitola – Soudnictví.	211
6.1	Ústavní soudnictví.	218
6.1.1	Vznik ideje, vývoj a formy ústavního soudnictví.	218
6.1.2	Funkce ústavního soudnictví.	225
6.2	Správní soudnictví.	228
6.3	Volební soudnictví.	230
7.	kapitola – Ombudsman.	233
8.	kapitola – Nezávislá kontrola.	235

9. kapitola – Ústřední banka	236
------------------------------------	-----

Část 4 – Demokracie

1. kapitola – Demokracie jako procedurální konsenzus svobodných a rovnoprávných jednotlivců	241
1.1 Možné přístupy vymezení	241
1.2 Demokracie a totalita	244
1.2.1 Totalitní a autoritativní režim	244
1.2.2 Demokracie jako kontrapunkt totality	247
1.3 Formy demokratického rozhodování	249
1.4 Kontinuum míry demokracie	252
1.4.1 Teorie polyarchie	252
1.4.2 Optimismus, nebo skepse?	254
2. kapitola – Konstitucionalismus	261
2.1 Ideový a institucionální vývoj	261
2.2 Pojem demokratické ústavy	264
2.2.1 „Konstruktivní metafyzika“ aneb imperativ nezměnitelnosti materiálního ohniska ústavy	266
2.2.2 Přímá (bezprostřední) aplikovatelnost ústavy a prozařování právního řádu ústavními principy	289
2.3 Rule of Law a myšlenka právního státu	290
3. kapitola – Přímá demokracie	294
4. kapitola – Zastupitelská (nepřímá) demokracie	297
4.1 Vývoj ideje reprezentace a její veřejnoprávní povaha	297
4.2 Volby	299
4.2.1 Funkce voleb	299
4.2.2 Volební právo	300
4.2.3 Volební systémy	302
4.3 Poslanecký mandát	305
4.4 Vztah volených a nevolených součástí státního aparátu	307

Část 5 – Parlamentarismus a systém dělby moci

1. kapitola – Parlamentarismus	311
1.1 Vývoj parlamentarismu	311
1.2 Principy parlamentarismu	314
1.3 Pravomoci parlamentu	316
1.4 Struktura a orgány parlamentu	317
1.5 Hlava státu v parlamentním systému	318
1.5.1 Postavení, pravomoc a ustanovování hlavy státu	318
1.5.2 Jmenování a odvolávání vlády hlavou státu	320
2. kapitola – Systém dělby moci	325

2.1	Ideové zdroje teorie dělby moci.	325
2.2	Principy systému dělby moci.	326
2.2.1	Oddělenost, nezávislost a samostatnost mocí.	326
2.2.2	Kontrolní brzdy a protiváhy.	326

Část 6 – Územněorganizační struktura státu

1. kapitola – Unitární stát.	331
2. kapitola – Složený stát (federace)	333
2.1 Pojem, vznik a vývoj složeného státu	333
2.2 Působnost ve složeném státě	334
2.2.1 Legislativní modely	334
2.2.2 Role ústavního soudnictví	335
2.2.3 Kooperativní federalismus	336
2.3 Orgány složeného státu, přijímání a změna ústavy složeného státu. . .	337
2.4 Reálná unie.	337
3. kapitola – Svazy států (konfederace).	338
4. kapitola – Seskupení států (Staatsverbund).	339
Zusammenfassung	345
Literatura	347
O autorovi	357
Rejstřík	359